

kon ? Nou dan ? En die mensen, die daar een klein zwendeltje hebben met offerdieren, hè ? Och, die werken samen met 'n paar Levieten en zo, soms. Nou ja, God zeg, overal, waar handel is, bestaat zo iets ook. Handelaars neem me niet kwálijk, maar 't is toch uiteindelijk zo, nietwaar ? En ga maar kijken. Als je op de markt gaat kijken naar 't fruit, ligt 't allemaal glánzend bovenop, nietwaar, maar als je de zak later openmaakt, zit er ook wel iets minder moois in. Waar niet, 't is toch gewoon ? Maar Jezus zegt: "Nee, ik heb niets tegen die ménsen, die 't doen en ik heb zelfs niets eigenlijk tegen dat wisselen en tegen die handel in offerdieren. Dat is gewoon. Maar je moet 't níet doen in het Huis van God! Handel drijven in het Huis van God. Dat is de fout. 't Gaat er helemaal niet om, dat ze zoiets doen. Kun je wel zeggen: "ja, gemene kerels." Jezus is hard, omdat de tóestand niet juist is en in andere gevallen is hij ook nèt zo hàrd, maar diezelfde Jezus die manifesteert zich ook wel degelijk als iemand, die niet veróordeelt. Overspelige vrouw, weet u wel ? 'n Mooi verhaal. 'n Collega van mij heeft ook al eens gezegd, toen konden ze 't eerst niet geloven, maar wanneer ze daar staan, hè, dan die vrouw dáar bij hem beschutting zoekt. Dan vragen ze: "nou, mogen we d'r nou stenigen of niet ?" Jezus schrijft alleen maar in 't zand. Nou eens niets bijzonders hoor, alleen maar de adressen en de namen van degenen, die haar hadden opgezocht. Nou dan gaat 'thele zwikkie gaat weg, want degenen, die 't hardste zondigen, lopen 't hardste achter zondaars aan. Dat is bekend en nu zegt hij tegen die vrouw alleen maar: "Ga heen en zondig niet meer." Heel typisch. Wanneer daar die jongeling met dat bed zo door het dakluik naar beneden wordt gelaten, ja Jezus was óók moe, hè, we zouden in moderne termen zeggen: "was gewoon afgepeigerd", en hij zat daar uit te hijgen van een drukke dag van leraren en wonderen doen en zich te barsten lopen en, "verdorie, daar komt er nóg zo eentje", huplakee met veldbed en al, zó door 't dak heen, op z'n voeten. En wat zegt Jezus ? "Zeg, haal dat nou alsjeblijft wèg, zeg. Ik heb met m'n veertig-urige werkweek méer dan voldoende." Maar hij kijkt er eens naar. Hij zegt niet eens tegen die man: "Je bent genezen." Hij zegt alleen: "Uw zonden zijn u vergeven. Neem uw bed op en wandel." Een heel beleefde manier om te zeggen: "nou, dan ben je beter, smeer 'm nu alsjeblijft, ik wil rusten." Maar wat een duldzaamheid, wat een lijdzaamheid en ook wat 'n rechtvaardigheid. Ik denk zelfs, dat Jezus ruzie had gemaakt met minister van Agt, hoor, als je 't mij vraagt. Ja, absoluut, nietwaar, want wat doet Jezus op die bruiloft in Kana ? Hij zegt niet: "wat een walgelijk gedoe als ze bezopen zijn". Dan is d'r geen wijn meer, dat is zielig. "Gooi die krúiken maar vol met water." En dan is d'r weer wijn. En hij wou een ander de lol niet bederven, nietwaar ? Is ontzettend verdraagzaam. Daarom vind ik het een mooie figuur voor ons ook. Weet u dat ? Een goed voorbeeld om na te volgen.

En dan ga je zeggen: "ja, wat doet die Jezus dan in déze tijd ? Wat is die Christus dan, die kracht, die erachter staat, die uitstraalt in deze dagen ? Nou, dan moeten we in de eerste plaats zeggen: Christus is nóoit iemand geweest en Jezus ook niet of iets geweest, wat de mensen van elkaar verwijdert. Op 't ogenblik, dat je denkt: "wij zijn uitverkoren", ben je al wèg, dan kun je het wel vergeten, want Jezus kiest niet uit, hij maakt u niet tot méer dan een ander. Hij maakt u méer God's wil ten aanzien van de ander. Nu zijn er ook 'n hele hoop, die zeggen: "ja, voor mij hdeft 't niet." Per slot van rekening, iedereen heeft z'n eigen heilige, nietwaar ? De één loopt achter Lenin en een ander achter Marx, de derde achter Mao, nietwaar, d'r zijn d'r zelfs, die lopen achter Indira Gandhi aan, ik begrijp 't niet op haar leeftijd, maar, in ieder geval, dat nalopertje spelen, dat hoort er helemaal niet bij. Jezus geeft u niet het recht om te oordelen over anderen. De Christus is niet het oordeel, dat u uit God's naam over een ander en zijn wegen spreekt. De Christusgeest is de kracht in jezelf, waardoor je voortdurend een ieder kunt helpen om blijer te leven, want dichterbij God te komen. Dan zeggen ze : "ja, maar wat is dat dan eigenlijk in ons ?" Eigenlijk heel eenvoudig. Als je 't nou werkelijk helemaal niet meer weet en je houdt éven op met jezelf te beklagen, dan kijk je niet naar binnen toe en dan heb je daar zo'n vaag gevoel, dat er iets is, je weet niet eens wat. Dan zeg je "ja, de naam van de Christus, de naam van God, die alles geschapen heeft, help me te dragen, wat ik moet dragen, help me om te bereiken, wat ik moet bereiken." En als je dat goed doet, nou dan heb je ineens kracht, dan kun je d'r inéens weer tegenaan. Jezus is een additionele energie geworden zodra we hem erkennen in de Christus en die Christus die omvat meer dan Jezus alleen, maar in uw omgeving is Jezus nu eenmaal dé Christus, klaar. Dus wanneer wij in onszelven een beroep daarop doen, dan krijgen we de kracht om zèlf te handelen. 't Is dus geen besteldienst dit tot de Heer, roep de Christus aan en het wordt u thuisbezorgd. 't Is eigenlijk wanneer je geestelijke motor een beetje overslaat, omdat de tank bijna leeg is, dan is 't extra kracht, maar je moet 't zèlf

..../....

doen. Wanneer je je beroept op die Christus om anderen te dwingen, dan ga je al tegen die Christus in, want Christus erkent 't recht van een ieder om zichzelf te zijn. Zoals Jezus ook niet zegt: "nou, tollenaars dat zijn nou toch een rotzakken, nietwaar, die leven ten koste van anderen" en al die dingen meer. Hij kijkt zo naar boven als daar dat ventje met z'n korte beentjes in de boom zit. 't Moet een mooi gezicht zijn geweest, hè ? Kun je je dat voorstellen ? Een man met 'n baardje, 'n beetje bijgeknipt natuurlijk of bijgeschroeid moet ik eigenlijk zeggen en dan zo'n kalot op, hè, en dan komen er zo'n paar van die beentjes met sandalen, vieze beentjes met sandalen, door die takken heen. Een paar van die steekoogjes, met zo'n grote haakneus, hè ? En dan die Jezus, die kijkt zo naar boven, die zegt: "hé joh, kom nou eens naar beneden, vandaag eet ik bij jou." Ik vind 't 'n schitterend iets, hè ? Dus niet: "dit is uit den boze, dit mag niet, dit moet verdreven worden." Nee, "heb je interesse in me, heb ik interesse in jôu." De Christus is de goddelijke liefde, die antwoord geeft zodra je je met die liefde wilt bezighouden. Dat is in déze tijd.

Ik moet eerlijk zeggen, ik zie van het christendom vaak 'n hele hoop niet meer zitten, nietwaar ? Een collega van mij, ja ik citeer maar collega's, ik ben misschien niet zo origineel aangelegd wat dat betreft, ook heeft gezegd, nietwaar, "Jezus had één ezel nodig om Jeruzalem binnen te komen op Palmzondag, de Paus heeft 24 of 48 ezels nodig om hem de kerk in te dragen." Ik bedoel maar, dat heeft er toch niks meer mee te maken. Jezus had een goed gewaad aan, zeker, dat had hij cadeau gekregen, hij zou gek zijn om 't niet te dragen, nietwaar ? Maar Jezus die was helemaal niet bezig om d'r beter uit te zien dan een ander. Hij was niet status- of modebewust. Hij wou ook helemaal niet een mooi plaatje maken of zo. Hij wou alleen maar liefde zijn. En ja, dan kijk je zo en dan zie je daar die hele curie zitten en je denkt aan het pijpje van monseigneur Gijzen en al déngelijke dingen en dan vraag je je toch wel af: "jonge, jonge, jonge, zit de Christus dáar nou in ? Ja, eerlijk waar, eerlijk waar, nietwaar ? Dan denk ik: "nee, nee." Deze mensen hebben van de Christus een wet gemaakt, een recht, een heerschappij, waarop ze hun eigen gezag baseren. Maar zó is Jezus niet geweest en zo is ook de Christus niet. De Christus in deze dagen, die helpt de mensen óok wanneer ze toevallig aan drugs verslaafd zijn, die helpt de mensen óok wanneer ze toevallig werken in een sex-club of weet ik wat. Dat zou je van Agt moeten zeggen. Dan zou hij meteen een juridische beroerte krijgen.

Die Jezus die vraagt niet: "wat dóe je en wat bèn je ?" Trouwens, wat was Maria Magdalena ? Iemand, die 't weet ? Ze was een danseres. Wat was een danseres in die tijd ? Dat was iemand, die in het openbaar verticaal en privé horizontaal danste, als je begrijpt, wat ik bedoel. En tóch was ze één van z'n trouwste volgelingen, hè ? Veronica óok. Nou ja, Veronica had óok nooit gedeugd, nietwaar ? Dat zou je nou niet zeggen, hè ? Nou ja, tegenwoordig deugt Veronica óok weer niet, maar dat is weer iets anders, Veronica was dus ook een vrouw, die, laat ons zeggen, een scheve schaats had gereden en die eigenlijk in Jezus toen het antwoord vond en d'r is nóoit gezegd, dat ze zondares was. Niemand vond 't nodig om dat te zeggen. Waaróm ? D'r is ook niet gezegd, dat ze moest veranderen. D'r werd wèl gezegd, dat Jezus d'r wilde helpen. Dat was nou nèt genoeg. De Christus is een kracht, die niet domineert, de Christus een liefdekracht, die er is wanneer je hem nodig hebt, wanneer je er maar een beroep op doet. In deze tijd is die Christus langzaam maar zeker een soort buitenkerkelijk waas geworden, dat de héle wereld omvat met ál die andere denkwijzen en geloofswijzen en elke mens, die in zichzelf zegt: "ik kan 't niet meer, och, hàd ik maar kracht !", zegt: "Meen je dat echt, wil je d'r zèlf wat mee doen ?" Dan zeg je: "ja!" Nou, dan wordt de tijd gevuld, dan wordt je sterk. Ik dacht dus, dat de Christus iets anders is dan veelal verkondigd wordt. Nou, iemand, die daar tot zóver iets op wil aanmerken of?

Nou, dan gaan we een stapje verder, hè ? Dan moet je eens luisteren. Wat heeft Jezus gedaan in z'n leven, hè ? Hij heeft tegen die volgelingen gezegd: "Ik zal jullie de kunstjes leren, ik zal jullie leren om die kracht te begrijpen." En toen ze 't wisten, heeft hij niet gezegd: "nou gaan we kerkje spelen", nee, hij heeft gezegd: "nou, ga nou maar uit en help anderen." En u kent allemaal dat bekende verhaal, dat die apostelen terugkwamen. Zij zouden eens even gaan genezen in de naam van Jezus en de naam des Vaders en daar waren verdorie al een stel ándere ellendelingen bezig, zeg, met dezelfde manier ! Aantasting van patent ! Octrooirecht geschonden ! "Heer, doe d'r nou wat aan !" Toen zegt Hij: "nou, ben je dan niet blij, dat 't gebeurt ? Die ménsen worden toch geholpen ?" Met andere woorden, de Christus kan niet functioneren wanneer je iets wilt afbreken, wanneer je iets alleen voor jezelf wil hebben.

...../.....

De Christus kan alleen functioneren wanneer je wilt zijn met anderen. En laten we nu eens proberen de Christus ook een klein beetje toch 'n beetje kenbaarder te maken. Ja, ik kan me zo voorstellen, dat je denkt ja, wat moet ik er mee aan? Dat hebben 'n hele hoop mensen gedacht. Die hebben dan het koninkrijk Gods op aarde gesticht, ja. Het gekke was, zodra zij dachten, dat ze 't koninkrijk Gods gesticht hadden, begon het de hel te worden voor iedereen, die daar woonde.

→ Kijk, als we ons God voorstellen, dan moeten we ons God eigenlijk voorstellen als een voortdurende lichtbron, hè, die naar zijn eigen centrum terug weerkaatst. En wanneer we nu zeggen: "de Christus", dan weten we, ook wanneer een schijnsel beperkt is, dan heeft het toch effect op de duisternis erbuiten, verandert die duisternis iets, 't geeft er accent aan, bepaalde kenbaarheden ontstaan. De Christus is eigenlijk die weerkaatsing van de goddelijke werkelijkheid. 't Is God zeker, maar, om nou eens heel eenvoudig te zeggen: "in verdunde vorm".

Wanneer we die Christus ontmoeten, dan kunnen we ook niet zeggen waar Hij is. 't Is niet: "Christus is in de hemel", nee, Christus is overal, in u, rond u, Christus zit in die microfoon, Hij zit in die lamp, Hij zit in een plant, Hij zit in de mens, Hij is overal. Het is dus eigenlijk een kracht, die ons helpt om dingen te zien, maar 't is ook gelijktijdig een kracht, die ons helpt om te doen. Christus krijgt op een oneindig aantal manieren gestalte. Christus krijgt gestalte door degenen, die uit Zijn kracht en Zijn besef met die Christus werkt. Misschien klinkt het 'n beetje gek, de meeste mensen, die bezig zijn in de tijd, die denken, dat ze oneindigheden scheppen, maar wat doe je veel meer dan gewoon een rookkolom boetsen, hè? Boetseert in rook. En dat is dan jouw bijdrage aan de tijd. Maar nou is het ook mogelijk, dat je, in plaats van alleen maar die vergankelijke dingen te doen, registreert wat die rook doet. Dat wil heel eenvoudig zeggen, nietwaar, de mensen, die zo druk bezig zijn om de wereld te verbeteren, boetsen in rook. Maar nu komt er iemand, die dus dit Christusbesef draagt en die zegt: "elke vorm is goed, maar je moet ze vastleggen. Neem je polaroid camera, neem er foto's van, zodat je ziet, wat er gebeurt. Christus is een besef van het gebeuren". Maar dat betekent ook, dat wanneer de mensen dreigen te mislukken, die beschouwer zelf even kan zorgen, dat er 'n beetje meer rook bijkomt, dat 't nog net goedgaat. Helpen, opdat anderen datgene, wat zij zoeken, waar kunnen maken, zo lang 't niet in strijd is met God, met de waarheid van God. Alles wat vormend is, wordt door de Christus gesteund. De Christus kan net zo goed zitten in het Kremlin als in het Vaticaan. Beroerd misschien om het zo te denken, maar 't betekent wel, dat Hij toegankelijk is. Wanneer wij beseffen, dat niets, maar ook werkelijk niets, kan zijn, kan gebeuren, kan bestaan, zonder de liefde Gods. Dan zullen we misschien ook 'n beetje meer een beroep durven doen op die kracht, ook wanneer die liefde van God heel iets anders is dan wij gemeenlijk onder liefde verstaan. Dat is geen kwestie van hebben en houden. En liefde van God dat is in staat stellen om te zijn en jezelf te zijn. Wanneer wij een beroep doen op die liefde, dan kunnen wij meer onszelf zijn. En nu is 't wel zo, als u me de uitdrukking permitteert, dat elke mens in zichzelf een ideale figuur draagt, een soort wassenbeeldenkabinet soms, waarin de heren afwisselend superman, de rechtvaardige rechter en de wonderdoende jongeling uithangt en waarin de dames wisselen tussen de maagd Maria en Messalina.

Kijk, die ideaalfiguren, die we in ons dragen, die droom van jezelf, die heeft iets te maken met wat je werkelijk bent. Zodra wij, op grond van wat we werkelijk zijn, niet wat we willen dat kenbaar zal worden van dat wat we zijn, een beroep doen op die goddelijke kracht, is zij met ons. Maar dat betekent gelijktijdig, dat wij vanuit die kracht kunnen leven, kunnen manifesteren. En dat is nou het hele eieren eten. Het is natuurlijk nog geen Pasen, maar je kunt er eens over denken alvast. Want wanneer u dus alleen maar in uzelf voelt "dit is het goede, dit is het ware, maar ik weet niet hoe ik er vorm of gestalte aan moet geven", dan moet je eigenlijk leren om te zeggen: "help me!" en dan niet in een bepaalde richting, maar: "help me!" Dan krijg je bij ons ook van die rare gevallen aan, hè? Ja, je zult zeggen wat heeft dat met de Christus te maken, maar dat zal u duidelijk worden. Er was iemand, die dus inderdaad geloofde in God en in God's liefde en goedheid. Die was heel ernstig ziek en die zegt zo tegen zichzelf: "nou moet ik God toch vragen me te genezen. Ja, wat moet ik nou doen?", dus die zat te bidden: "God, om Christus wil, maak mij beter." Nou, hij is ook doodgegaan. En 't was 't beste wat met hem had kunnen gebeuren. Nou zeggen de mensen: "dat is niet juist geweest, dat heeft niet gelukt, een misslag geweest dat gebed, maar als je nou nagaat wat de man anders allemaal had door moeten maken vóór dat hij bij ons terecht was gekomen en nou kreeg hij zo, bij wijze van spreken, een

vrijkaartje, zó overstappen, klaar.

Christus, de goddelijke liefde, de kracht, die ons omringt, geeft niet datgene wat wij juist achten, maar geeft datgene wat in de goddelijke liefde en werkelijkheid 't juiste is voor de situatie, waarin wij die kracht aanroepen. Misschien krijg je nou 'n beetje meer een beeld daarvan, hè ?

Weet je, als je bezig bent over Christus, dan zit je zó gauw in een preektoon en dan wordt 't al heel gauw: "de Here, Here, is met ons." Ja, ja. En de dames kunnen daarachter terecht. Ik bedoel maar, dát heeft er niets mee te maken, die plechtigheid heeft er niets mee te maken. Jezus vraagt niet of je nou werkelijk op z'n Zondags vroom komt zitten bidden en de Christus vraagt zelfs niet eens of je wel bij een kerk hoort. 't Enige wat gevraagd wordt, is of je eerlijk, bewust en zo goed mogelijk verder wilt leven en als je dat wilt en je doet 'n beroep erop, dan is de kracht er en dan kun je misschien niet die dingen doen, waarvan de mensen denken, dat 't toch wel wenselijk zou zijn. Kijk eens, als je tegen Jezus zou zeggen of tegen de Christus zou zeggen: "och, u weet 't, ik zit met m'n auto zo vaak in Amsterdam en ik kan 'm nooit ~~probleem~~, zorg alsjeblieft, dat 't opgelost wordt!" nietwaar, die kast, die de wagen in mekaar rijdt, kan je met de trein gaan en verder lopen. Geen verkeersproblemen.

Dus, zó moet je dat zien. Het is niet de oplossing, die jezelf aanvaardt, 't is niet de oplossing, die leuk is, nee. Jezus zelf zit daar, je weet wel, zo mooi uitgebeeld, tussen de sombere bomen van de hof van olijven, ligt Hij geknield, nietwaar, voor een steen. Er staat een beker op, (ik weet niet welke club 'm gewonnen heeft), maar hij stáát er, nietwaar, en die ene, die zit daar te mediteren en die ziet daar die kruisiging op zich afkomen en nou het typische, dat is typisch Christus: "Indien het Uw wil is, Vader, dat deze beker voorbij ga, (ik lust hem niet), maar niet mijn wil, maar Uw wil geschiede." Niet mijn voorstelling en mijn angsten moeten het gebeuren bepalen, maar de harmonie met U, het Vaderlijke, de liefde van het totaal bestánde, die moet gerealiseerd worden en "als ik dan aan het kruis moet, nou, in Godsnaam. Dan zal ik de derde dag wel weer opstaan, uit de dood ook, als 't nodig is." Dat is Christus. Christus is geen uitdeler van aalmoezen. 't Is geen soort goddelijke armenzorg. Christus is een kracht, is een toestand, is een licht, dat 't je mogelijk maakt het noodzakelijke, het juiste te zijn en te doen. Niet volgens jouw voorstelling, maar volgens de kracht van de ziel, die je in je draagt. (Want zoals de mens zal hebben gezegd, nietwaar: je zieltje zit in je dondertje, zorg goed voor je dondertje, dan komt je zieltje d'r ook goed vanaf). 't Is waar.

x Mag ik even een vraag stellen ?

- Zeker.

x Jezus wist toch van tevoren wat er met hem ging gebeuren ? Hij wist toch, dat 't onontkoombaar was ?

- Hebt u wel eens een mens meegemaakt, en Jezus was een mens, die aan het onontkoombare geloof ?

x Het kán niet anders.

- 't Kán niet anders, 't gebeuren kun je niet veranderen, maar je hoopt altijd, dat 't wél kan en dan heb je zèlf 'n betere oplossing. 't Is altijd leuk, dat, ik zou daar 'n hele hoop over kunnen gaan zeggen, nietwaar. D'r is bij voorbeeld ene Joop, nietwaar, ja, die heeft 'n hele hoop prijs gegeven voor één ding, hè, om de eerste Joop des lands te blijven. Hij is de eerste Joop des lands gebleven, maar deze Joop stond soms aardig voor joker en als-ie niet goed uitkijkt, dan gebeurt 't 'm de volgende keer weer met 'n van Agt. Is 't al weer gebeurd ? Waar of niet ? Die man, die begrijpt toch óok wel, dat er 'n werkelijkheid is en die werkelijkheid moet je zo goed mogelijk waar maken.

x Maar Joop heeft toch minder goddelijks dan Jezus, geloof ik.

- Als je de aanbidders bekijkt, dan twijfel je d'r aan, maar ik ben 't wel met u eens, ja. Ik neem dit maar als voorbeeld. 't Onvermijdelijke, 't onontkoombare zie je en dat zie je in bedrijven precies hetzelfde en overal, hè ? Men vecht als de duivel in een wijwatervat, ofschoon men weet, dat 't eigenlijk niet anders kan. Men wil eenvoudig de feiten niet aanvaarden en dan is het misschien 'n hele moeilijke zaak, ja Jezus heeft 't dan wél gedaan, hè ? Tenminste, men zeg, ofschoon je je wel eens afvraagt hoe ze d'r achter zijn gekomen. Ja, de drie, die met Hem mee waren gegaan, die lagen te slapen. Die heeft Hij 'n paar keer wakker geschopt. Hij zegt: "Kan je nou niet eventjes met mij wáken ? Maar, hup, daar lagen ze weer te snurken.

..../....

Ik wil toch aannemen, dat dit dicht bij de werkelijkheid ligt, ook al zullen de woorden misschien anders zijn geweest.

Wa hopen altijd, dat 't onvermijdelijke nooit zal gebeuren. We vragen God, als 't nou even kan, zoek voor ons een andere portie uit. Nu zijn er mensen, die zeggen: "ja, omdat ik niet krijg wat ik hebben wil, omdat dat noodlot verder gaat, is God niet goed." De Christus echter, aanvaardt de feiten. Dat is het meest wonderlijke. Jezus aanvaardt de feiten, maar de Christus als zodánig aanvaardt de feiten. 't Is niet a-logisch of super-logisch of onlogisch, 't is volkomen reëel. De Christus werkt niet tégen de wet in, de goddelijke wetten, de natuurwetten. Hij werkt met die wetten mee, maar Hij maakt het mogelijk, dat men bewust dit alles verwerkt en daardoor meer bewust wordt van God en van zichzelf.

Ik weet niet of 't beeld nou 'n beetje duidelijker overkomt ?

x Jawel.

- En, nou zul je begrijpen dus, dat ik in Joop geen Messias zie, hè ? Een Messiaanse gedachte, die zie ik nergens zitten.

Maar per slot van rekening nietwaar, of je nou kukeleku, tretteketet of dat je op de koekoek trommelt, hè, 't blijft allemaal hetzelfde, één en 't zelfde lied, één en dezelfde zang. De werkelijke verlossing ligt niet in wat mensen zéggen, maar wat mensen weten te wórdén. En als je 't hebt over de Christus nú, vandáag, in en rond u, dan hebt u 't over dát feit. Dat de mensen, die 'n beroep doen op de kracht, die erkennen, dat er 'n liefde is, die hen niet verheft boven anderen of onderdanig maakt aan anderen, maar in staat stelt om juist te zijn mèt anderen, dat die mensen, zonder zich ooit in te denken, dat ze meer of minder zijn, bewust helpen en dienen, waar 't nodig is en de kracht krijgen om hun lot te dragen, dat onvermijdelijk is. Ik daght, dat dát eigenlijk het meest kentékenende was.

Dan kun je alleen nog vragen: "wat zou in deze tijd betekenen wanneer men nu die Christusgeest en die gedachte en Jezus' leer wat dat betreft eens in de praktijk toe zou passen. Een zo moeilijke zaak nu, daar zou niemand raad mee weten, zelfs een vakbondsleider niet.

"Geef geld en goed aan de armen, verlaat vrouw en kind, vader en moeder en kleef alleen Mij aan." Ja, denkt iedereen en een geestelijk "zwaan, kleef aan" naar de hemel, maar in feite betekent 't: niet hébben is belangrijk, maar zijn is belangrijk.

En in de tweede plaats: je moet alles voor een ander doen, zo goed als je kunt. Dus niet meer: ik zal hém dienen, die mij het beste loont, maar ik vind mijn loon in het dienen van hén, die mij van nóde hebben. Ja, ja, ja. Vertel dat eens aan de K.L.M., dan is ze meteen failliet.

Dus, eigenlijk in deze tijd zou wèrkelijk christendom wel betekenen, dat je je niet meer af gaat vragen hoe jlj er beter van wordt of hoe je een bepaald iets beter maakt, maar eenvoudig of je meer kunt beantwoorden aan anderen, zonder daardoor ook maar iets van je innerlijk licht te verliezen. Christus, dat betekent: eenheid van mensen. Dat betekent, dat er plaats is voor iedereen, zelfs voor Amin. 't Betekent, dat er voor iedereen hoop is, zelfs voor de politieke gevangenen in een concentratiekamp hier of daar of in een martelgevangenis. 't Betekent, dat er voor iedereen een weg is, dat er geen grénzen zijn, dat 't de mens gegeven is om in een innerlijk besef van de goddelijke kracht en de goddelijke liefde mèn te zijn met àlle mensen, zonder uitzondering. 't Klinkt natuurlijk als waanzin in deze tijd en wat moet je nou beginnen met de UNO en met de EEG en met de BENELUX (de vodden en benen van de EEG worden 't langzaam, maar zeker) ? Wat moet je met al die instanties, die instellingen met al die verdragen, met die mooie formuleringen van "mensenrechten" en weet ik wat al meer ? De mens heeft "recht op arbeid", dan kun je ook wel zeggen: de mens heeft "recht om dood te gaan", dat doet-ie ook wel. Zonder dat, haalt-ie 't niet, niet waar ? Je zou moeten zeggen: elk mens heeft "recht om te leven". Punt 1. Elke mens heeft recht om gelukkig te zijn. Punt 2. Elke mens heeft 't recht om zichzelf te blijven en zichzelf, méér zichzelf waar te maken. Er is geen wet, waardoor je anderen kunt leiden en voeren. Hoogstens misleid je ze of je brengt ze in vervoring. Er is geen regel, waardoor je je medemensen kunt beschermen. Er is alleen de liefde voor de medemens, die je in staat stelt om steeds weer te helpen waar het nodig is. Bezit is van geen belang. Werk is van geen belang. Mens zijn is van belang. Oh, jé, als je dat gaat vertellen in de moderne maatschappij, waar kom je dan ? Geen prestatie meer, geen consumptie meer, geen systemen meer, geen voormannen, geestelijke leiders of ander ongeregeld goed. Ja.

x Toch zullen we daar naartoe moeten.

..../....

- Wie was dat, zeg ?

x Er zijn zó ontzettend veel richtingen, waar mensen juist bezig zijn om een weg te zoeken of hún weg te zoeken om vrij te worden.

- Om de doodeenvoudige reden, als ik ...

x de anthroposofen. Daar zijn een heleboel wegen, waar de mensen allemaal zoeken naar iets en 't zijn er een heleboel.

- Dat ben ik direct met U eens, maar vergeet U niet één ding, dat ze vaak, door 't aankleven van 't systeem, niet kunnen vinden wat ze zoeken.

x Maar ze zoeken ! Dat is toch óók zo ?

- D'r staat geschreven, als ik me niet vergis, "zoekt en gij zult vinden", "klopt en u zal worden opengedaan", maar dat vinden gaat kennelijk niet zo snel, omdat men verkeerd zoekt.

x Dan hebben ze 't nog niet gevonden. Dan moeten ze verder zoeken.

- Dan moeten ze verder zoeken, maar daar hebben wij 't niet over. U voelt U schijnbaar aangevallen op de één of andere manier, maar dat is helemaal de bedoeling niet, maar ik probeer alleen duidelijk te maken, dat je 't récht hebt om anthroposoof te zijn of om Hindoe te zijn of Mormoon of wát je toevallig nou in je hoofd haalt, maar dát dit niet belangrijk is, dat er iets moet zijn, wat méér is dan dat, het wérkelijk méns zijn en anthroposoof is een mooi woord, dat zegt 't reeds, 't denken vanuit de méns. Maar, dan moet je ook wél begrijpen, dat 't niet betekent: dit systeem is de weg, maar in de méns is de weg. En datzelfde geldt voor zoveel denkbeelden. Kijk 's, ik vind de Kerk van Rome 'n hele mooie instelling, want ze doet veel goeds, maar ik vind daar geen christelijke instelling, want ik vind de Christus daarin maar zéer beperkt terug als instelling, ofschoon ik de liefde Gods en die Christus terug kan vinden in mensen, die vanuit die richting en instelling werken, maar 't is de instelling niet waar de Christus in zit, 't is de méns. En hoe je daartoe komt, is niet belangrijk en daarom is het niet belangrijk welke instanties, instellingen en richtlijnen d'r zijn. 't Is belangrijk wat de mensen zijn.

't Vinden is niet een kwestie van leidraad volgen, maar in jezelf bewust worden. De kracht ervaren is niet een kwestie van je beroepen op omschreven rechten, mogelijkheden of magische machten. 't Is in de éérste plaats innerlijke erkenning van de behoefte en de overgave aan de kracht. Daaruit komt het resultaat wérkelijk voort. Alle andere resultaten zijn niet volledig. En wanneer we dat nou zo bepraten, dan denkt u waarschijnlijk: hij steekt er de draak mee. Dat doe ik ook, op zekere hoogte. Ik steek de draak met de menselijke behoefte méér te zijn dan een ander. Je bent niet meer dan een ander. Dat kun je nu wel denken, maar als je overgaat, dan zul je wel zien waar je aan tóe bent en dat valt dan de meesten, die denken, dat ze véel zijn, tégen. En sommigen valt 't mee, omdat ze denken, dat ze niets zijn.

Dus, de essentie van 't leven is juist, dat je eventjes die blaasjes van verwaandheid soms doorbreekt. De wérkelijke vorm van de mens is de ziel. De ziel is 't licht van God, is mooi, maar, potverdorie, ze hebben d'r zóveel ballonnen omheen gehangen van illusie, dat je op den duur het licht haast niet meer ziet en dan prik ik in 'n paar van die ballonnen. Dan kunt U zeggen: Ja, maar die mensen vinden dat zo mooi ! Dan zeg ik: ja, als die mensen 't mooi vinden, 't mág van mij, maar dan mag ik óók zeggen, dat er in die blazen niks anders zit dan lucht. Dat is nou juist dátgene, waar 't om gaat !

Ik zal nooit met de Christus of nooit met de mens de draak steken. Maar ik zal wél de draak steken met de menselijke verwaandheid, waardoor de Christus wordt verbannen naar een uithoek, waarin Hij ééns misshien redding zal mogen brengen (vooral, als je 't aanvraagt via de bevoegde instanties), waarop die Christus alleen nog maar wordt gezien als 'n soort achtergrondmuziek, die de gewichtige gesprekken van de mensen meer inhoud geeft.

Voor mij is de Christus essentie en de mens, beide facetten van het Goddelijke Zijn. En dan gun ik een ieder, ik heb 't U gezegd, ieder 't recht om gelukkig te zijn, om te denken en te leven op zijn wijze. Ik meen, dat je als wérkelijk mens je medemens dat recht moet toebillijken. Dat je wat dát betreft, als we nou Bijbels willen zijn, wanneer we uitgaan om te leraren, niet twee paar sandalen mee moeten nemen, noch teerspijs voor de weg en daar, waar men ons niet wil horen, verder gaan. En als niemand ons wil horen in de stad, het stof van onze sandalen afschudden en verder gaan naar de volgende.

Je hebt 't recht niet om 'n ander te dwingen jouw juistheid te aanvaarden, omdat jouw juistheid mogelijkerwijze alleen maar één versie is van iets wat meeromvattend de enige waarheid is: God. En de Christus is voor mij juist de kracht, die overal, in elke vorm van denken, filosofie of geloof, of er een God erkend wordt of niet desnoods, inwerkt op de mens, die zegt: dit is 't goede, wat ik in mij draag, hélp me om het waar te maken, hélp me om 't te leven en daarbij niet zegt op welke manier de hulp moet worden verschaft. Dat heb ik willen betogen. En nou geloof ik niet, dat dat zo negatief is. Weet je, 'n hele hoop mensen vinden het negatief wanneer je iets op 'n speelse manier doet. Ze kunnen het gewoon niet hebben. Laat ik 't zó zeggen: d'r zijn mensen, die niet meer in God geloven, omdat de dominee een mop vertelt op de preekstoel. Dat is natuurlijk kolder. Intégendeel, Jezus was een blijmoedige, Jezus lachte en speelde met degenen, die rond Hem waren. Jezus was niet de man met het lange gezicht en het witte gewaad, die vol strengheid door de wereld banjerde, ook al zou 'n hoop christenen dat misschien liever wél gezien hebben.

Jezus was de man, die àltijd tijd had. Jezus was de man, die altijd met een soort humor te werk kon gaan. Jezus was iemand, die glimlachend, ondanks z'n pijn en vermoeidheid, waar Hij óók onder heeft geleden, verder ging en altijd weer probeerde, waar Hij kón, iets te zijn voor een ander. Dat is Jezus, de Christusdrager, Jezus Christus. En laten die dan maar als voorbeeld nemen, want per slot van rekening, Jezus die heeft er óók wel menig leuk spelletje gespeeld, al is het plechtig over gekomen: "Geef God wat Godes is en de keizer wat des keizers is". Het klinkt als van de preekstoel, maar Hij heeft in feite gezegd, als je dat dus zou vertalen in de moderne termen: "Denk je nou, dat Ik zó'n man ben?" "Geef 't maar aan degeen, wiens portret erop staat." Jezus heeft gewoon geláchen ergens mee. Jezus heeft niet zo plechtstatig in 't zand zitten schrijven. Hij heeft Zichzelf zitten verkneuteren toen Hij die benauwde gezichten zag. Die heeft gedacht: "misschien helpt 't jullie tòch om later wat voorzichtiger te zijn." En Jezus, die heeft zich waarschijnlijk geamuseerd over de ontstelde gezichten van z'n leerlingen toen Hij met de Samaritaanse vrouw zo lang bij die put zat te praten. (Kan je dat nou wel doen? Per slot van rekening: Samaritaanse, niet eens rechtgelovig en dan nog met vele mannen gehuwd geweest! Per slot van rekening, nou, née zeg. Kun je toch niet dóen?). Maar de Heer, die heeft zitten grinniken en die heeft gedacht: Och, jullie stomme schaapskoppen, hoe moet ik van jullie ooit herders maken? Hoe moet ik jullie aan je verstand brengen, dat de liefde van God voor iedereen is en niet voor 'n bepaald soort mensen of voor 'n bepaald gedrag of voor 'n bepaald systeem?

Kijk, die Jezus, die lachen kan, die Jezus, die plezier kan hebben, die Jezus, die op z'n tijd ook heus wel eens 'n glaasje wijn lust en die niet zo ascetisch is om niet het beste te nemen wat Hij toevallig krijgen kan op een gegeven ogenblik. Die Jezus, die ligt dicht bij de Christus en al degenen, die het hebben over soberheid en ontzegging, een mens moet zichzelf wáar maken, hij moet de God, die ergens in hem woont en die hij in het ideaalbeeld altijd meesleept, die moet hij wáarmaken en dat kan hij met de liefdekracht van de Goddelijke totaliteit, die ook in hem bestaat.

Ja, ik hoop, dat je me niet kwalijk neemt, hoor? Dan mag je nog steeds zeggen: "ja, maar je hebt toch 'n hoop negatiefs gezegd", maar, weet u, ik vind het helemaal niet negatief om te zeggen, dat er 'n parkeerprobleem is en dat lopen gezond is. Dat vind ik helemaal niet negatief. Dat vind ik zeer positief. D'r zijn natuurlijk mensen, die denken, dat 't erg negatief is, ja, die zitten nu toevallig in het garagebedrijf of zo. Dat kan ik me voorstellen, maar dat is van een bepaalde weg uit gezegd. Ik heb niemand bewust willen beledigen. Onthoud dat. Ik heb misschien de spot gedreven met bepaalde dingen, maar ik heb 't zeker niet zó gedaan, dat ik personen heb beledigd. Ik heb ten hoogste op de dwaasheid van situaties gewezen. Ik heb alleen maar geprobeerd u duidelijk te maken wat Christus is: de Goddelijke liefde, waardoor je in blijheid kunt leven, ondanks de onvermijdelijkheden, waarin je de kracht kunt vinden voor alles, zelfs wanneer je denkt, dat je die niet zult bezitten. Niet de Openbaring, niet de Grote Sleutel naar de oneindigheid, maar gewoon het Wezen van God, zó sterk in jezelf geactiveerd, dat je dáardoor eigenlijk pas de moed kunt vinden om wáarlijk jezelf te worden.

Wil iemand mij op de vingers tikken of vragen stellen of wát dan ook?

x (Geen vragen).

- Nou, dat zou ik óók gedaan hebben in jullie plaats. Je kan d'r tòch niet tegenop. (Gelach). Maar dat is ook helemaal niet de bedoeling, dat jullie nou denken: dit is

nou de enige of eeuwige waarheid. 't Is alleen de bedoeling, dat jullie gaan begrijpen wat de Christus nú voor u en voor de wereld is: eenvoudig de kracht, waardoor je beter en méer kunt zijn wat je moet zijn. De kracht, waardoor je beter beseft, dat je niet meer of minder bent dan anderen en gelijktijdig je wezen toch ziet als iets wat anderen dienen kan.

Welke Kerk of welk systeem je gebruikt, och, ik zeg helemáal niet: je moet niet meer naar de kerk gaan, je moet anders denken. Per slot van rekening, ik kan 't zeggen, u doet 't tòch niet, dus waarom zóu ik 't zeggen. Maar ik zou u wel dit willen zeggen: wanneer je nou op een gegeven ogenblik in opstand bent of in moeilijkheden of dat je denkt: ja maar, hoe moet ik dat nou verdragen of wat moet ik dáar nou mee aan of hoe zou dát in godsnaam gaan, denk dan 's een keer aan een Christus, die niet ver weg troont achter de wolken, maar die ook in jou woont. Denk dan 's aan een Christus, die in álles rond je, als een facet van goddelijke kracht en goddelijke liefde, aanwezig is en zeg dan 's een keer tegen die Christus: "ik kán 't niet, help jij me, maar niet zoals ik 't wil, maar zoals jij 't wil, zoals jij vindt, dat 't goed is, maak 't zó waar aan me en geef me de kracht om zó te volbrengen wat voor mij, wat voor allen goed is." Als je dat nou alleen wilt doen en als je dan weer eens een keer in de puree zit, is het heel gemakkelijk om 't te doen. Niet, als je geen moeilijkheden hebt, dan wordt 't maar komedie, maar ècht, als je zegt: "ik zit ergens werkelijk mee in de knoop, ik weet niet wat ik ermee moet doen, probeer 't eens. 't Is nou 't enige wat ik jullie vraag. Hebben jullie pech ook, want ik kom na de pauze terug.

Na de pauze zullen we eerst ingaan op alles wat 't onderwerp verder nog betreft en als we tijd over hebben, dan kijken we naar andere vragen en tegen het einde van de tijd mij toebemeten, niet door eigen wil, maar door de beperktheid van het medium te dien aanzien, dan hoop ik u ook nog in een kort woord misschien te laten zien, dat alle begrippen bij elkaar toch altijd weer op één waarheid terecht komen.

Nou, dan wens ik jullie allemaal een hele plezierige, aangename pauze toe.

x Dank u wel.

TWEDE GEDeelTE

Vrienden,

Ik had u gewaarschuwd en nu is 't over u gekomen. Ik had eerst gedacht in de pauze zullen ze wel 'n hele hoop over mij kletsen, maar niks hoor. Ik heb geen grote indruk gemaakt. Dat is alwéer 'n voordeel (Gelach).

We gaan nu kijken wat u aan vragen heeft. Eerst over het onderwerp graag en dan zal ik m'n best doen om een antwoord te geven. Oh ja, persoonlijke vragen moogt u stellen, want daar krijgt u zeker geen antwoord op (Gelach). Dus, houd u daar rekening mee.

Hebben we schriftelijke vragen ?

x Ja, vele.

x Kunt u iets zeggen over de wederkomst van de Christus ?

De wederkomst van de Christus is een legende, zoals onder meer ook Frederik Barbarossa terug zal keren, bepaalde Indiaanse helden ooit terug zullen keren, enz. De mens kan niet geloven, dat iets in een ándere vorm terug kan keren. Wel als je de geloofsbelijdenis neemt, dan gelooft men, dat Hij terug zal keren, tronend op de wolken en gezeten aan de rechterhand des Vaders, enz. enz. enz. Nou kijk eens, die Christus is altijd met ons, dus Hij hoeft niet terug te komen, Hij is nooit weg geweest. Die hoeft niet terug van weg geweest. Die is d'r. De wederkomst van de Christus als een bijzondere nieuwe openbaring, ja die vind eigenlijk voortdurend plaats, want God spreekt op vele plaatsen door vele mensen en wanneer ze de mensheid en God voldoende liefhebben, dan spreekt ook uit hèn de Christus. D'r zal een dag komen misschien, dat een era ten einde is (tijdperk) en dat de mensen óf wel radeloos zijn óf wel plotseling wèrkelijk beseffen wat liefde is vanuit een meer Goddelijk standpunt. Dan geloof ik, dat ze zullen beseffen, dat Jezus er is, dat de Christus er is en dat ze dan die grens overschrijden, waardoor ze niet meer denken: God zit ergens hoog achter de sterren, maar beseffen God is Degeen, die náast me staat, die in me woont. Is dit voldoende ?

x Waarom is Hij dan überhaupt gekomen, want Hij was er tòch al ?

- Hij was er, maar 't is soms nodig om iets kenbaar te maken.

x Maar heeft dat nou in de loop der tijd zoveel invloed gehad op de mensheid ? Is die er zóveel beter door geworden ?

- Of-ie beter is geworden, dat is iets, waar wij moeilijk over kunnen oordelen, hè, maar dat-ie ánders is geworden, is wel degelijk een feit. Indien u zich realiseert,

dat het christendom méde aansprakelijk is geweest voor het verval van Rome's macht. Of u dat nou gelooft of niet, maar dat is wáar. Wanneer u zich realiseert, dat het christendom eigenlijk alle scheidingen tussen volkeren en stammen verminderd heeft, dat de nadruk op die naastenliefde het gevoel van wederkerige aansprakelijkheid onder de mensen toch groter heeft gemaakt. Oh ja, ik wéet 't, vroeger was 't liefdadigheid en zo. Het was niet perfect, maar 't wás er dan toch maar. Men ging beseffen, dat er geen slaven behoren te zijn en zelfs de horigen heeft men langzaam maar zeker vrijheid en rechten gegeven. Het christendom heeft iets gedaan, wat b.v. de Mithrasdienst (het dichtst daarbij liggende en in de Romeinse tijd ook erg verbreid) nooit had kúnnen doen, n.l. kennis verbréiden en wat méer is: kennis bewáren. Realiseert u zich wel, dat een groot gedeelte van de kennis, die u heeft, b.v. ten aanzien van Griekenland en de Griekse filosofen, bewaard is gebleven dankzij de Christelijke kloosters. Realiseer u, dat die christelijke mentaliteit, die houding, zó sterk is, dat ook op andere gebieden, tot de Islam toe, invloed heeft. Overal is het christendom een invloed, die verandert en wat er uit voort is gekomen, bewonder je dan misschien niet, maar dat komt mogelijk ook, omdat we niet weten, wat er zónder dat bestaan zou hebben.

Is dát voldoende ?

x Ja.

x In een anthroposofisch boek las ik, dat Christus bij het mysterie van Golgotha op aarde komt en Zich als het Ware Ik van de mensheid openbaart. Kunt U zich hiermede verenigen en ook iets zeggen over dat mysterie van Golgotha ?

- Ja, daar zou je een hele lezing aan kunnen wijden, maar ik ben het er niet helemaal mee óneens. Jezus, de mens, die in Zich de Christus draagt, vertegenwoordigt de mogelijkheden van de mens. Dat is zéker waar. 't Ware Ik, ja, misschien, maar dan toch wel een Waar Ik, dat nog niet wákker is geworden.

Wat betreft het mysterie: er zit in het verhaal een groot aantal factoren, die zeker niet volledig feitelijk juist zijn geweest en er zit een hoop symboliek in. 't Meest symbolische en misschien ook wel 't meest júiste van het mysterie is het voorhang van de tempel, dat scheurt wanneer Jezus sterft. 't Voorrecht van de enkeling om voor God te treden, wordt vervangen door de openbaarheid, 't vermogen van een ieder om voor God te treden. En dan de drie kruisen. Drie is altijd een mysterieus en mystiek getal geweest. Drie dagen tot de wederopstanding. De hele kruisweg zelf met wat eraan voorafgaat, de geseling, de spotkroon en wat dies meer zij. 't Is allemaal te zien als een weergave van een uiterlijke wereld, waar door de symbolen een totaal andere betekenis achter staat. De aarde beeft en de doden staan op en lopen rond. Is 't werkelijk gebeurd ? Ik denk 't niet. Bovendien, wat moet je doen met zo'n stel geraamten ? Voordat die weer kunnen lopen, heb je 'n hoop montage-zorgen. Maar er is iets anders: de werkelijkheid van het verleden verdicht zich. 't Is een ogenblik, waarbij de hele geestelijke gezondheid van de mensheid eigenlijk even in de waagschaal hangt. En dat ze 't toch gered hebben, is een compliment en misschien ook een argument om te zeggen: want Jezus 't Wáre Ik van de mens, gaande níet, zoals de meesten denken, ineens huppelekee naar boven naar de Troon, maar gaande dóor het duister, dóor de dood, dóor de wereld van onbegrip zoeken naar jezelf, naar het nieuwe Licht en die dan terugkeert, is op zichzelf óók weer een symbool, 't symbool van een mensheid, die heel vaak eerst door duisternis en ellende moet gaan, voordat ze in staat is het Licht te begrijpen, dat ze toch ook in zich draagt.

Ik zal u zeggen, d'r is héel véel voor te zeggen, maar om 't állemaal precies uit te werken, daar zou je tijd voor nodig hebben, die mij op 't ogenblik helaas ontbreekt. Ik hoop, dat u daar genoeg mee neemt.

x Ja.

x Kunnen we zeggen, dat Christus op aarde kwam op 't ogenblik, waarop de krachten van de zondeval een zó grote invloed op de ziel kregen, dat er innerlijke verstarring optrad en het "ik" de mogelijkheid van verdere ontwikkeling dreigde te verliezen en zo já, heeft Christus aan het innerlijk van de mens het geheim van de drie-eenheid, leven, dood en opstanding, geopenbaard en aan het menselijk "ik" een nieuwe weg tot ontwikkeling geschonken ?

- Ja, dat is moelijk. In de eerste plaats: "Vóór Abraham was, was Ik". Dat zegt Hij. De Christus is veel ouder. Misschien moeten we de Christus zien als de Goddelijke Kracht, die blijft bestaan nadat de mens 't Paradijs van onbewust bestaan verlaten heeft. En per slot van rekening kunnen we een verhaal houden over "wees verstandig, snoep een appel". Adam heeft 't gedaan en u ziet waar 't u gebracht heeft. In die tijd dus moet er al een Christus geweest zijn, moet er Licht geweest zijn en dan is er elke

keer weer wanneer er rampen zijn, dan is die kracht, die Goddelijke liefde d'r ook weer, maar zo is het altijd verkeerd begrepen. En dan kun je zeggen, ja goed, was dan de mens op 't punt van verstarring? Ik geloof, dat dat eigenlijk een punt is, dat zich voortdurend toont in elke generatie. Vraag maar aan de jongelui, nietwaar, zodra de mensen 50 zijn geworden, verstarren ze al. En als ze dan de baas blijven, dan staat de hele zaak een tijdje stil. Ja, dat denken de jongeren, hoor. De ouderen denken d'r anders over.

Maar ik dacht, dat die verstarring steeds weer voorkomt en dat er altijd weer iets nodig is om de zaak in beweging te krijgen. Soms kan 't een ramp zijn voor de mensen, soms een zegening, een openbaring. 't Is er altijd, d'r is altijd iets wat de mens dwingt om verder te gaan. Ik geloof, dat dát de Christus is, ja. Dat wil zeggen, dat ik Jezus leven op aarde als een voor déze epoche critisch moment beschouw, waarbij inderdaad plotseling de wereld begint te veranderen, maar meen, dat in elke andere periode, zoals in de nu komende, eveneens dergelijke openbaringen, krachten en gebeurtenissen zullen zijn, die de mens ertoe brengen verder te gaan.

Mijn visie. Ik hoop, dat 't voldoende is.

x Ja.

x Is de mens, sinds het Pinksterfeest, individueel drager van de Heilige Geest en betekent die nieuwe fase, dat de poorten van de geestelijke wereld weer werden geopend?

- Ja, dat is óók zo'n verhaal, ja. Kijk, symbolisch gezien, is dat allemaal mooi en misschien zelfs enigszins juist, maar dan moet je eventjes wel je goed realiseren wat er gebeurd is. Kun je je dat stelletje voorstellen daar in die korenmarkt in Jeruzalem? Nog even samen op een geheime plek praten, voordat ze allemaal de benen zouden nemen. Ik bedoel, die mensen waren in een toestand, vergelijkbaar met die van veel onderdanen van Idi Amin op 't ogenblik. Die zaten daar Nou ja, dan gaan ze zeggen: wat moeten we nou beginnen, in de diepste wanhoop, zeggen ze dan: ja, laten we het aan God overlaten. Ja, dan is er die Heilige Geest, met andere woorden: er manifesteert zich iets wat er altijd is geweest, maar dat eigenlijk door de hulpeloze aanvaarding van de krachten daarboven, nu kenbaar wordt. En ja, dan gaan ze naar buiten, ze spreken in vreemde tongen, nietwaar (overigens iets wat gelukkig in Jeruzalem is gebeurd, niet in Scheveningen, anders waren ze meteen "afgeslagen", neem me niet kwalijk, 't is vrije associatie, zoals 't heet), maar dan zeggen ze: "wij zijn bevoorrecht, de Geest is in óns neergedaald." Dan denken 'n hele hoop andere mensen: "ja zij, wij óók." Dus toen is daar een revelement (openbaring). Die mensheid heeft altijd die Heilige Geest gehad.

Wat is die Heilige Geest anders dan 't besef, 't weten, dat vanuit het Goddelijke in de mens kan ontwaken op het ogenblik, dat de mens niet probeert God te vertellen wat Hij moet zeggen. Dus ik zou zeggen: Pinksterfeest als zodanig is een symbool van een in angst en radeloosheid je overleveren aan God en 't dan opeens meer weten, beseffen en kunnen. En dan zeg ik: daar is de Christus zo goed bij betrokken als de Heilige Geest. De Vader staat erachter en glimlacht en Die weet toch wat er gaat gebeuren, denk ik.

Maar goed, dat is, als je 't mij vraagt, de werkelijke versie van Pinksteren. Die Heilige Geest is er nu voor iedereen. Die is er altijd geweest en of die nou vroeger Zich manifesteerde via een brandend braambos en tegenwoordig misschien in een opgeblazen hoofd en koppijn, dat doet niet ter zake. Wanneer die innerlijke stem er is, die overgave er is, is Góð er en 't besef van die God, zoals 't in óns bestaat, is de Heilige Geest, die in ons werkt. Voldoende?

x Kunnen wij in het vóór-christelijke tijdperk de Goddelijke Drie-eenheid terugvinden in Brahma, Shiva en Vishnu en voorts in Osiris, Isis en Horus? Waren zij aspecten van de drie oerbeginselen van de schepping: leven, dood en opstanding?

- Ik geloof niet, dat ze 't als zodanig beschouwd hebben, ofschoon 't er soms 'n beetje op lijkt. Nee, de eenheid van God is voor de mens onaanvaardbaar, omdat God teveel aspecten heeft en daarom hebben ze Hem gemaakt tot een soort Chronos, die z'n eigen kinderen opeet en de paar, die overblijven, die noemen we dan een Goddelijke Drie-eenheid. 't Zijn die aspecten, die ons besef wil aanvaarden, die beantwoorden aan ons begrip van betamelijkheid en dat is dan God, die Zich ons openbaart, maar Drie-eenheid, Drie is alleen maar een oud en heilig getal en dat is 't getal oorspronkelijk van de Vermeerdering. U kent 't ook nog 'n klein beetje, die rekenkundige grapjes. Dan wordt er gezegd: "Deze Twee zijn Eén" en daar moet je uitkijken, want dan worden 't er Drie en misschien meer. 't Is dus een symboliek en dat deze getalsymboliek oud is, altijd heeft bestaan, geloof ik óók niet, want die heilige getallen namelijk van 3 en 7 die zien we eigenlijk het eerst optreden in de vroegere Vóór-Indische en andere Indische beschavingen, uitge-

drukt, ja U kent al die plaatsjes wel, nietwaar, en dan komt 't eigenlijk in Babylon voor 't eerst volledig tot gelding. 't Zijn dus de Meden, de Babyloniërs, de Perzen, die met deze getallen 't meeste werkten en vanaf dat ogenblik ontstaat er geheime leer van kosmos en getallen en dáarin pas wordt dat begrip "Drie-eenheid" inderdaad geformuleerd als de "driehoek", als de wisselwerking van alle krachten en dan blijkt, dat altijd alle begrippen in samenhang kunnen worden gesteld, zodat er een oneindig aantal "drie-eenheden" te formuleren zijn, nietwaar? Heden, gisteren, morgen: drie-eenheid en zo kun je doorgaan. Duidelijk?

- x U stelt, dat een cultuur een achtergrond heeft en dat hoeft niet zo even duidelijk te zijn. 't Zou ook een twee-eenheid kunnen zijn, vind ik.
- 't Zou ook een twee-eenheid of een duizend-eenheid kunnen zijn. 't Ligt er maar aan hoe je 't indeelt. Ik geloof, dat 't grote probleem van een mens, die tegenover een kosmische God staat, is, dat hij die Kosmos niet kan omvatten en wat doet hij dus, hij nakt Hem in delen, hij geeft ze een naam en speelt ze voortdurend tegenover elkaar uit verder, hè? Dat is 't typerende van elk menselijk Pantheon en de Drie-eenheid, neemt u me niet kwalijk, samen met de Hiërarchie van de Tronen, Heerschappijen en de Aarts-engelen en de Engelen en de hele verdere bliksemse boel, nietwaar, inclusief heilige martelaren en verdere zaligen. En dat is eigenlijk alleen maar een poging om de veelheid van het Zijn uit te drukken in een aantal persoonlijkheden of rangen en daardoor God beleefbaar te maken, waarbij ze dus vergeten, dat je 'n hond in z'n geheel kunt beleven, maar als je hem in z'n spieren ontleedt, dat er niks van overblijft en dat is helaas wat gebeurt wanneer wij God ontleden in vele functies, die we als afzonderlijke persoonlijkheden willen beschouwen. Voldoende?

x De schepping van de martelaren zijn menselijke scheppingen.

- Ja, dat is inderdaad waar en aangezien die een bepaalde plaats in de hemel hebben, moeten we aannemen, dat de hemel, waarin die martelaren zitten, ook een menselijke schepping is. Ik hoop, dat we 't daarover eens zijn. De menselijke voorstelling, de menselijke waardering is goed. Er bestaat trouwens een heel mooi boek. Er kwam een verhaal in voor over iemand, die heeft al het slechte gedaan in z'n leven wat hij ooit heeft kunnen doen. Die is bij een fatsoenlijke collega toevallig op bezoek, wordt ziek en sterft bijna en dan zegt die andere: "oh, maar God, wat moet ik nou beginnen als ze er achter komen, dat zo'n slechterik als jij in mijn huis heeft gewoond en daar is gestorven? Dan zegt hij: "maak je niet bang, laat de abt van het klooster maar komen, ik zal een biecht spreken." Nou hij spreekt zó'n mooie biecht, nietwaar, zó mooi, zoveel kleine zonden en zó'n diep berouw, dat de abt besluit: "deze man moet wel zalig zijn". En toen hebben ze hem begraven vóór het altaar in de abdij en er zijn een paar wonderen gebeurd, er zijn mensen genezen daar en ja, toen is hij dus opgenomen in de officiële lijst van heiligen, maar helaas stond hij te dicht bij Sinterklaas. Toen ze toch bezig waren, hebben ze hem ook geschrapt, maar daar heeft z'n gastheer geen last meer van gehad. Ik hoop, dat deze kleine boutade voldoende is om duidelijk te maken hoe je 't moet zien.

x Ja, de laatste vraag. Deze heeft geen betrekking meer op het onderwerp van zoëven. Kunt u een uitleg geven over het woord "esoterie"?

- Ja, ik kan d'r erg veel over zeggen. Kijk eens, esoterie is in feite: de kunst van het jezelf kennen of jezelf doordringen en beschouwen. Wanneer je dat omzet in een esoterisch systeem, dan kom je dus tot een massafabricage van spiegeltjes, waarin mensen zitten te kijken met het idee, dat wat ze daarin denken te zien de waarheid is. Er zijn ook mensen, die zien de esoterie als een mogelijkheid om een eindje weg te vluchten van een toch wel platvloers alledaags bestaan. Dat zijn degenen dan, die door de esoterie zwellen als ballonnen, boven de werkelijkheid zweven en zoals een vriend van mij eens zei: "wanneer 't dan ooit een noodlanding wordt, wordt 't meestal een buiklanding." Dus 't woord "esoterie" in zichzelf betekent gewoon, dat je in jezelf de wereld zoekt en kent. Dat is een heel oud principe. Dat kun je al terugvinden in de vedes (veda's). Wat is 't ook weer? Welke was 't nou? Ja, ik weet 't niet precies op 't ogenblik, maar d'r is er één bij, daar wordt in duidelijk gesteld dus: de mens zit in zijn eigen wezen en zendt zijn gedachten, beelden en verwachtingen uit en de wereld weerkaatst het tot hem. Wat hij beleeft van de wereld is dat wat hij zelf is. Dan is dus eigenlijk ook de exoterie, het zoeken van alles buiten je als werkelijkheid en in de tegenstelling van de esoterie, die in zichzelf de werkelijkheid zoekt. Maar wat de mensen er allemaal van gemaakt hebben, ja, ik ben blij, dat ik geen literatuurlijst hoeft te geven, anders zou je een tijdje bezig kunnen blijven.

Ik meen, dat elk systeem, dat de mens confronteert met z'n innerlijke werkelijkheid

en hem niet aanpraat of deze buiten hem bestaat, maar hem doet beseffen, dat ze leeft in hemzèlf, hem daardoor de mogelijkheid geeft, voortdurend zichzelf beschouwende, beter te beseffen wat hijzèlf is en zo ook wat hij is en kan zijn in de wereld. En dan zou ik zeggen: 't is één van de meest christelijke handelingen, die je kunt verrichten, want de mens, die doordringt tot de kern van z'n eigen ik, ontmoet daar zijn God, hij ontmoet daar de liefde van die God, de Christus, hij ontmoet daar ook 't wéten van die God, de synthese, die in het Goddelijke bestaat ten aanzien van alle verdeeldheid en als zodanig heeft hij dan de kans, dat hij niet slechts een bewuster, maar ook een gelukkiger en vooral een meer kosmisch levend mens wordt.

Is dat voldoende ?

x Ja.

x Mag ik nog wat zeggen ? U denkt vaak over God in de mens. Wat is de uiting ? Zijn dat voor ons spontane handelingen of zijn dat gedachten ?

- God kun je niet beseffen. Het hele bestaan, met alles wat erbij zit, is dus uiting van die God. Als die God er niet is, kan je ook niet bestaan. Laat ik 't zó zeggen: 't bent 'n opblaasbeertje, nee, niet 'n natuurlijk, maar een mens, hè, vergelijkenderwijs is een opblaasbeertje. Nou is God die lucht. De lucht in zichzelf, die is niet anders dan de lucht, die er omheen is, maar door het feit, dat ze in het beertje zit, geeft ze d'r vorm aan, bepaalt dus de uiterlijkheden, de mogelijkheden daarvan.

En de God in óns is zó, wanneer we die God in óns gaan beseffen, dan veranderen we niet, want we zijn uiteindelijk een functie, een deél van het geheel, we zijn niet geheel zèlf. Maar we gaan 't beter begrijpen en dan krijgen we ook meer, hoe moet ik 't zeggen, toegang tot die God (misschien 't beste), we gaan begrijpen, dat die innerlijke werkelijkheid eigenlijk alles beheerst, onze uiting, onze beleving en daardoor gaan we dan ook begrijpen, dat we op die Kracht een beroep kunnen doen, zodat onze vertékening van die beleving en van die werkelijkheid steeds ongedaan wordt gemaakt. Dus alles wat je bent, is God.

Mag ik een leuk ding ? De kennis van mij heeft 't ook al eens gedaan, maar ik vind 't zo móoi, hè ? Gelooft u, dat er slechts één God is, waaruit alles is voortgekomen ? Ja ? Als u daar "ja" zou zeggen, dan zit u namelijk aardig in 't pak, weet u ? Já, want u bent bang voor de duivel, maar waarom ? Hij is uit God voortgekomen, anders kan niet. D'r is maar één God, waaruit alles is voortgekomen, ook de duivel. Maar wie is dan degeen, die tegenover die duivel staat en die U God noemt ? 't Is óok maar een deeltje van God, 't is er ook uit voortgekomen. De tegenstellingen heffen zich op, daar waar God werkelijkheid is en daar waar slechts de uiting van God wordt beseft, daar is de kenbaarheid van het Goddelijke gebaseerd op tegenstellingen, waarbij de tegenstellingen door ons vanuit ons eigen standpunt worden gedaan, met andere woorden: als je denkt "wat ben ik toch een stouterd !" (d'r zijn natuurlijk andere woorden, die u meer passend zou kunnen gebruiken, maar die kan ik hier weer niet gebruiken), dan moet u zich realiseren, dat dat "stouterd" voortkomt uit uw eigen begrip van "passend" en "niet passend" oftewel uw eigen manier om u in het gebied van de kenbare dingen, stellingen, te oriënteren.

x Dat zou inhouden, dat de mens dus zèlf scheidt door z'n eigen wijze van uitdrukken en dat hij zèlf ook weer een functie is van iemand, die hem geschapen heeft.

- Nee, 't is zó, dat de mens herscheidt wat als mogelijkheid door de Schepper is gelegd en soms beseft hij dat en dan scheidt hij óp (Gelach). Juist, als hij dan denkt bij een ander, dan breekt-ie 't af, maar dat is geen scheppen meer.

x Dat zijn die spontane handelingen en die gedachten.

- Ja, de spontane handelingen van een mens en de spontane gedachten zijn over het algemeen zaken, die uit de kern van zijn menselijk bestaan voortkomen. Spontane handelingen zijn dus over het algemeen handelingen, die geheel of ten minste mede veroorzaakt worden door lichamelijke syndromen, lichamelijke reactie-patronen en dergelijke. En de spontane gedachten zijn uitdrukkingen, waarin een groot deel van het onbewuste of onderbewuste (beide is mogelijk) dus een ogenblik tot uiting komen in het vlak van het bewuste denken en daardoor nieuwe visies scheppen. De basis van het onbewuste is het totaal denken, 't bovenbewustzijn van de mensheid bij voorbeeld, maar ook het geestelijk besef van het hoger "ik", dat zich in de stoffelijke vorm manifesteert.

x Mag ik u misschien nog een beetje afwijkende technische vraag stellen ?

- U kunt 't proberen.

x Hou daar wordt op 't moment via een experiment getracht om 'n inzicht te verkrijgen in hoeverre de mens, in dit geval een paragnost, invloed kan uitoefenen op de dode materie en of deze invloed zich met de lichtsnelheid voortplant, dan wel buiten tijd en

ruimte valt. De vraag, die luidt nu als volgt (ik weet niet of u het tot zover heeft kunnen begrijpen?):

- Heel wel, zeer wel (Gelach).

x 1e. Is het überhaupt mogelijk? 2e. Kunnen er in een electrisch apparaat spanningen opgewekt worden? Zo ja, van welke grootte en frequentie? Zo nee, wat voor type tonne-
duurse(?) zou je dan moeten gebruiken opdat je zo iets zou kunnen aantonen?

Verder, van welke aard zijn deze invloeden? Zijn die electrisch, magnetisch, elec-
tro-magnetisch, etherisch of andere?

Is de invloed van een paragnost op afstand wel tijdloos?

- Gaat de trein van het medium pas over een week? Ik wil maar zeggen, wat u daar aan-
snijdt is zó omvangrijk en dat een kort technisch antwoord daarop niet zonder meer te
geven is.

x Dat begrijp ik.

- Maar, mag ik 't heel kort samenvoegen?

x Ja, u mag heel kort.

- In de eerste plaats: elke mens bezit een reeks energieën, die zich soms ook kunnen
manifesteren, bij voorbeeld bij de telekinese, welke, indien zijn eigen besef niet als
leidend optreedt, in feite buiten de normaal dimensionele verhoudingen optreden, zodat
ze dan optreden van punt tot punt en geen tussenweg afleggen. Er bestaat dus, tot op
't ogenblik van de actie, geen ruimte en geen tijd vanuit menselijk standpunt.

In de tweede plaats: elke mens heeft principieel deze krachten, maar bewust en ge-
richt gebruik maken daarvan impliceert over het algemeen, dat door het eigen besef van
afstand en tijd de kracht zich als in ruimte en tijd manifesteert, ook wanneer deze
vertraging niet noodzakelijk is.

Dan kunnen we ten laatste zeggen: 't is mogelijk om zwakke magnetische krachten op
te wekken. 't Is ook mogelijk, onder omstandigheden, zwakke electrische stromen te ver-
oorzaken. In beide gevallen kan worden gezegd, dat in feite een veld wordt uitgestraald
waarvan de inductieve werking en niet de directe kracht de beïnvloeding tot stand
brengt. Deze beïnvloeding kan, wanneer de persoon zèlf zich niet daarvan als hinder-
paal bewust is, voeren tot het ontstaan van stromingen, die ongeveer bedragen 3, 4 mi-
li-ampère en die een gemiddelde spanning kunnen hebben fluctuerend van 0 tot, in de
beste gevallen, ongeveer 10, 12 volt. Onbewust kunnen de energieën oplopen, bij een ge-
middelde stroomsterkte van ongeveer 0, 2 (0,2?) tot praktisch 100.000 volt. Wil men 't
aantonen, dan lijkt me 't meest eenvoudige, dat men dus een verbruiksapparaat zonder
stroombron, dat hierop kan aanspreken, opstelt in een kooi van Faraday en dan tracht
een beïnvloeding te veroorzaken. Wanneer dit de eerste keer gedaan wordt, moet je niet
zeggen, dat 't erg moeilijk is, maar je moet gewoon, tussen andere experimenten door,
proberen of iemand bereid is dit te doen en zo ja, wat de gevolgen zijn. U zult zien,
dat u na een vijftigtal proeven waarschijnlijk 8 à 9 keer registreerbare feiten kunt
krijgen wanneer u beschikt over een mens, die enige ontwikkelde telekinetische gaven
bezit. Ik hoop, dat dit zo kort voldoende is?

x 't Is volledig voldoende, graag hartelijk dank voor deze uiteenzetting.

- Ik zie d'r veel meer in, werkelijk. 't Is gewoon Ot en Sien, maar ja, ik kan er ook
niets aan doen, want ik moet zo langzamerhand ook gaan sluiten, dacht ik, hè?

x Had Jezus kinderen?

- Dat moogt u Hem nu vragen wanneer u Hem zèlf ontmoet (Gelach). Maar u begrijpt toch
wèl, dat Hij ook niet van hout was, hè? Z'n volgelingen zijn van "t houtje", maar Hij
was niet van hout.

x Mag ik nog één ding zeggen? Alleen ik wil u bedanken voor 'n hele mooie avond.

- Dat vind ik erg prettig, zeg. Ja, ik dacht zelf, 't kan d'r mee door. Dan kan ik ook
niet anders, dan dat erg mooi vinden. Ik dank u zeer. En zullen we nu een slotwoord
plegen? Dat hoort er dan ook bij. Geeft u mij maar drie woordjes, dan zal ik kijken
of ik er wat mee kan doen.

x Licht. Aardkluit.

- Aardkluit? Nou ja, ik vind 't best, hoor.

x En liefde.

- En liefde, oh jé! "Door 't licht ontwaakte de aardkluit tot liefde, zowel tot een
zegen, hetzij dan tot kracht en heeft uit zichzelf veel aarhalmen met rijke aarde
voortgebracht."

Dan gaan we 's kijken, zeg: "d'r wentelt een aardkluit, een stuk van materie in de
schijn van een duistere nacht, waarin slechts de speldeprikkende sterren nog wat af-
wisseling, leven hebben gebracht."

"Daar leeft op die aardkluit een mens, vol van dromen,
hij droomt van de liefde en ook van de tijd,
en in zich voelt hij ook een licht, dat kan komen,
een licht, dat kan worden oneindigheid.
Er zit op die aardkluit een mens niet te dromen,
want in hem leeft nu het levende licht
en ziet, 't wordt liefde, die alles doet groeien,
die alles doet bloeien
en zich zelfs richt.
Dat wat lijkt duister,
mat zonder luister,
éenzaam, verlaten of buiten de tijd,
want licht en de liefde, zij maken materie
tot deel van een levende eeuwigheid."

x 't Is mooi.

- Dat doet 't nou. Dank u voor uw waardering. Vrienden, blijft me alleen nog maar over om u te danken voor uw aandacht. Ik hoop, dat ik toch niet al te lang aan 't woord ben gebleven en u een heel prettige huisweg toe te wensen.

x Ingelijks.

- En zoals men wel eens zegt, nietwaar, als u, toevallig uitgetreden, bij ons in de buurt bent, kom eens aanwippen.

x Dank u wel.